

PES DOBRÝ SPOLUOBČAN

— *PSÍ KODEX* —

The Kennel Club Good Citizen Dog Scheme © and TM The Kennel Club/GCDS All rights reserved
Pes dobrý spoluobčan © United Cavaliers Society & Cavalier King Charles Spaniel klub Čech, Moravy a Slezska

Psí kodex

Historie je více naplněna příklady o věrnosti psů než o věrnosti přátel.

Guy de Maupassant

Kdybych věřil na nesmrtelnost, bylo by jisté, že znám dost psů, kteří se dostanou do nebe, a jen velice málo lidí.

James Thurber

Pes je jediné stvoření na světě, které vás miluje víc než sebe.

Josh Billings

Pes, kterého jsi uzdravil, tě nikdy nepokouše. V tom je hlavní rozdíl mezi zvířetem a člověkem.

Mark Twain

Cílem této brožurky je upozornit na povinnosti vyplývající z vlastnictví psa a poradit vám v prvních krocích při vytváření příjemného a obohacujícího vztahu mezi vámi a vaším psem.

Dalším cílem je upozornit na to, že člověk by měl vzít v úvahu svou finanční i praktickou situaci, aby mohl psovi zajistit zdravý a šťastný život.

A v neposlední řadě je to otázka zodpovědnosti; majitel je totiž zodpovědný jak svému psovi, tak za svého psa.

Přemýšlení o koupi psa

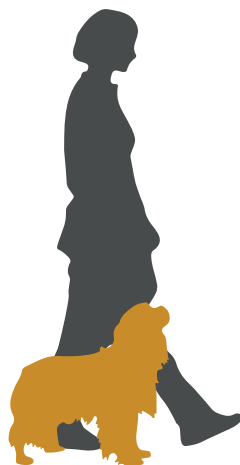
Pokud jste se rozhodli koupit psa, nebo pokud již nějakého vlastníte, tvrdě pracujte na dosažení vzájemného respektu a porozumění. Poté co si přivedete vašeho psa je nezbytné získat informace o vaší odpovědnosti jako vlastníka psa. Existuje široká škála programů, které vám pomohou odpovědět na všechny vaše dotazy týkající se psů a které jsou zaměřené na rozvoj silného a obohacujícího vztah s vaším psem. Informace získáte na webu ČMKU a webech klubů chovatelů jednotlivých plemen.

Pokud v rodině kam pes přichází jsou malé děti, měli byste je hned od začátku učit k respektu a péči o jejich psí kamarády. Psi poskytnou cennou emocionální podporu pro vás všechny, zejména pro nemocné seniory. Pes vám dá mnoho, pokud mu na oplátku dáte dost i vy. Získáte tak věrného přítele a nového člena rodiny.

„Ten absolutně nesobecký přítel kterého v tomto sobeckém světě může mít, ten který vás nikdy neopustí, ten který se nikdy neukáže jako nevděčný či zrádný, to je váš pes ...

Když vás opustí všichni vaši přátelé, on zůstane ...“

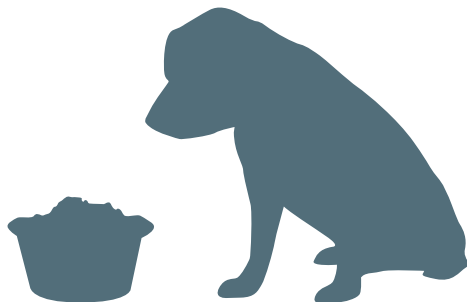
*George Graham Vest
(V řeči pro senát USA, 1884)*

Neexistuje nic takového, jako je zlý pes, je to jen nezodpovědný majitel! Koupě psa je jediný okamžik v životě člověka, kdy si můžete vybrat dalšího člena rodiny, takže vaše volba musí být správná a zodpovědná. Velmi důležitým faktorem při nákupu psa je váš životní styl; jestli a jak ho můžete naučit přizpůsobit se tomuto stylu a jaké budou nové výhody a nové hranice každodenních životních situací.

Konec konců, lidé také nepřicházejí na svět ošatkou veškerých znalostí, také potřebujeme průběžné vzdělávání, což nám pomáhá pochopit jak to všechno vlastně v životě funguje. A psi jsou naprosto stejní.

Před koupí psa se zeptejte sami sebe:

Ano Ne

- Můžu si dovolit mít psa, s přihlédnutím nejen k počátečním nákladům na pořízení psa, ale i k pokračujícím výdajům, jako jsou: potraviny, veterinární poplatky a třeba psí pojištění? Jako velmi hrubý odhad pes může stát 400 korun týdně.
- Mohu udělat takový celoživotní závazek k psovi? Průměrný věk psa je 12 let.
- Je můj domov dostatečně velký, abych zde mohl chovat psa?
- Opravdu se chci o psa starat každý den?
- Nebude pes zůstat často doma sám? Psi mohou být osamělí, stejně jako lidé.
- Najdu si čas na trénink psa, jeho úpravu a na péči obecně?
- Budu schopen odpovědět ANO na tyto otázky každý den v roce?

Pokud nejste schopni splnit všechny výše uvedené požadavky, pak by jste měli znovu zvážit své rozhodnutí - přivést psa do vašeho domova.

Pokud jste si jisti, že můžete nabídnout psovi všechno výše uvedené, pak vám další část této brožurky pomůže ve vašem rozhodování o koupi psa, nebo štěněte a jaký typ psa by se nejlépe hodil k vašemu životnímu stylu.

Vždy si zjistěte, k čemu bylo to či ono plemeno původně chováno.

Kde a čím začít

To je opravdu ta první otázka kterou si klademe, když se rozhodneme ke koupi psa. Tím nejlepším začátkem budou tedy chovatelské kluby jednotlivých plemen, které vám mohou poskytnout veškeré informace o jednotlivých plemenech.

Dalším velmi dobrým zdrojem informací jsou veterinární ordinace.

Dobrý vztah mezi majitelem a psem je nezbytný pro dlouhodobé šťastné partnerství. Proto je rozhodnutí jestli si pořídít štěně s rodokmenem, křížence, nebo zachránit nějakého psa z útulku velmi důležitým prvním krokem.

Výběr toho správného psa pro vás

Byli to pracovní psi, pastevečtí, mazlíčci, lovečtí psi, teriéři nebo společenší psi; každé plemeno má své vlastní charakteristiky.

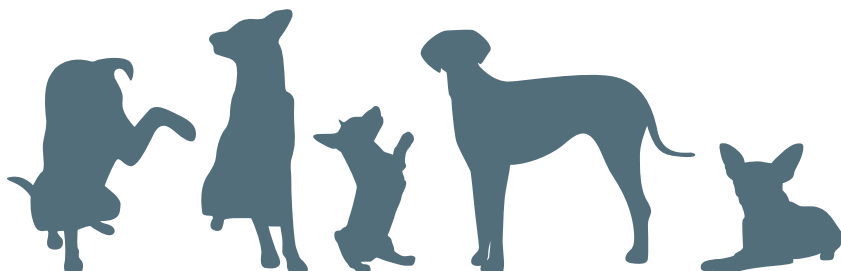
Vlastnosti plemene budou mít vliv na psí chování a to zase bude mít vliv na rozsah jeho schopnosti učit se, trénovat a cvičit.

Charakteristiky plemen jsou popsány ve standardech jednotlivých plemen, které najdete například na weby ČMKU a nebo na webových stránkách klubů jednotlivých plemen.

Zvažte co je pro vás a vašeho budoucího psa důležité:

- Energičnost a živost, nebo klid a pozvolný způsob života. Přejete si psa akčního, nebo klidného přítele?
- Silná vůle a ambicióznost, povolnost a shovívavost. Hledáte psí plemeno nezávislé a se silnou osobností, nebo laskavé a pozorné?
- Přátelskost k lidem, nebo naopak vyhraněnost k cizím lidem. Chcete plemeno které se chová vůči lidem velmi vstřícně nebo plemeno určené ke hlídání?
- Přátelskost vůči dalším psům, kočkám a jiným domácím zvířatům. Potřebujete plemeno, které bylo vychovávané tak, aby komunikovalo s ostatními zvířaty, nebo plemeno vychovávané pro lov či norování?

- Hravost, milost, laškovnost. Hledáte pejska - mazlíčka, psa který se rád zapojí do jakékoliv hry, nebo psa který vás k hrám bude motivovat?

Jak na výběr štěňátka

Při výběru štěněte nezapomínejte na to, že vedle plemene, jeho pohlaví a barvy je také důležité od koho si štěně kupujete. Štěně si vybírejte od seriózních chovatelů, na které získáte dobré reference od někoho, kdo již od této chovatelské stanice štěně má, nebo jsou na tuto stanici dobré reference například na webu. Můžete si také nechat poradit klubovým poradcem chovu, jehož adresu najdete například na webových stránkách jednotlivých klubů. Je dobré požádat chovatele, zda si můžete přijet štěně prohlédnout, na fotografiích opravdu nevidíte všechno. Kromě štěněte si prohlédněte také jeho případné sourozence a matku. Také se podívejte v jakém prostředí štěňata u chovatele vyrůstají.

Informujte se na zdravotní stav rodičů a nechte si předložit certifikáty jejich zdravotních vyšetření. Nikdy nekupujte štěně mladší týdnů. Slušný chovatel Vám kromě kupní smlouvy dá mimo jiné i napsaná základní pravidla péče o štěně, doporučí jak a čím máte štěně krmit a kdy máte jít se štěnětem na očkování a odčervení.

Se štěnětem si od chovatele odnesete minimálně kupní smlouvu a očkovací průkaz či pet pas štěněte. Slušný chovatel Vám přidá další věci, písemné rady pro začátek vašeho soužití se štěnětem, stravu pro štěně na několik prvních dní, hadřík (nebo plyšovou hračku), který měla štěňata v pelišku a je cítit po matce a sourozencích... Ve většině případů nemá chovatel ještě k dispozici průkaz původu štěněte. Ten by Vám měl poslat bez prodlení, jakmile ho sám obdrží. Za průkaz původu byste již neměli nic platit a zmínka o tom, že Vám bude zdarma zaslán by měla být v kupní smlouvě.

Štěně by mělo být od pohledu zdravé, při prohmatání by nemělo cítit bolest. Jako začátečník asi stejně při nákupu štěněte víc nepoznáte. Proto by bylo vhodné, aby štěně prohlédl Váš veterinář, například při prvním očkování. O zdravotním stavu štěněte by měl být záznam v kupní smlouvě a chovatel by Vás měl upozornit na veškeré odchylky od normálu (například v případě pupeční kýly a domluvit se na řešení).

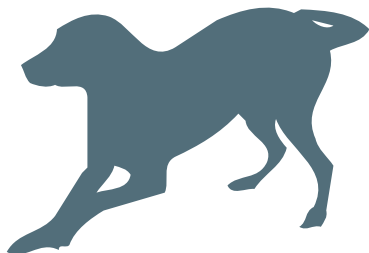
Co si připravit před příchodem štěněte:

- Pro štěně byste měli mít připravený pelíšek, umístěný na místě, kde bude mít štěně klid a bude v něm moct nerušeně spát. K dispozici je celá řada pelíšků různých tvarů a z různých materiálů.
- Misku na jídlo a misku na vodu.
- Malý obojek, na který si bude štěně u Vás doma postupně zvykat.
- Vodítko.
- Měkkí kartáč na čištění srsti a kovový hřebínek na rozčesávání.
- Šampon na psy.
- Staré ručníky

Zpočátku byste se měli řídit pokyny chovatele. Později si můžete najít vlastní způsob krmení a typu stravy. Obecně platí, že štěně krmíme 4× denně, od 10 - 12 týdnů 3× denně a asi v půl roce 2× denně. Někteří chovatelé už zůstávají u krmení 2× denně, někteří krmí zhruba od jednoho roku 1× denně.

Pokud štěně vypadá dobře, roste a je šťastné, krmíte je dobře.

Socializace štěněte

Socializace štěněte - Štěňata potřebují ke správnému vývoji i příjemná setkání se širokou škálou dospělých lidí, dětí a ostatních zvířat. S tímto seznamováním začněte brzy, ještě když jsou velmi mladí. Dávejte však pozor, k seznamování musí docházet postupně příliš velkého množství lidí a zvířat by se mohli zaleknout. Postupujte den ode dne, zvláště během prvních týdnů. Účast na různých výcvikových akcích pro štěňata pomůže vaše štěně společensky zařadit mezi ostatní psy.

Vzdělávání a učení se dobrým mravům - Štěňata potřebují vědět, stejně jako děti, kde leží jejich hranice, kterou už nesmějí překročit. Jemně, ale pevně je uče co je přijatelné a co ne.

Použijte pozitivní a efektivní trénink - splněný úkol či příkaz = odměna. Používejte pozitivní metody pro všechny oblasti vzdělávání výchovy štěněte. Braňte jim ve špatném chování, nebo rozptylování během učení a donuťte je soustředit se na to, co chcete. Neočekávejte příliš mnoho a příliš rychle; všechna mláďata potřebují na učení čas.

Pomozte štěněti najít své místo v hierarchii - štěňata potřebují mít své místo v lidské smečce. Je potřeba silné vůle aby se štěňata naučila, že nemohou jít kdy se jim zlíbí svou vlastní cestou, ale v první řadě musí respektovat vás.

Naučte své štěně zůstat sám - zvířata žijící v přírodě ve smečkách, jako třeba právě naši psi, je třeba navyknout na to, že také bude někdy samo. Začněte s krátkými časovými úseky už když je vaše štěně ještě mladé a postupně svou nepřítomnost prodlužujte.

Jak se vyrovnat s okusováním - Štěňata během přezubování mají tendenci rozkousat na co přijdou. Poskytněte jim dostatek vhodných věcí, které mohou okousat a rozžvýkat a často je obměňujte. Nenechávejte štěně samotné na místech, kde může poškodit vaše věci nebo sebe samo. Prevence je lepší než léčba.

Buďte připraveni na dospívání - adolescence může být obtížné období, během kterého se může chování štěněte citelně zhoršit. Nebojte se, brzy to přejde, ale s výcvikem nepřestávejte ani během dospívání.

Nebojte se zeptat - Pokud máte potíže, zeptejte se svého veterináře nebo požádejte o radu zkušené chovatele. Problémy s štěňaty se snadněji vyřeší pokud požádáte o radu spíše dříve než později.

Tato část o socializaci štěněte byla napsána ve spolupráci s Modrým křížem, jednou z nejuznávanějších britských charit za dobré životní podmínky zvířat.

Co je třeba hledat u dospělých psů

1. Prodává-li někdo staršího psa, zjistěte si, proč je ten pes na prodej.
2. Prohlédněte si psa v jeho domácím prostředí předtím, než učiníte nějaké rozhodnutí. To je ten správný okamžik, abyste zvážili charakteristiky svého chování a životního stylu a jestli si pes u vás zvykne a přizpůsobí se.
3. Je rozdíl, jestli si berete psa od chovatele, nebo z útulku. Psi mohou pocházet z dobrých životních podmínek nebo naopak mohli trpět zanedbáváním a špatným zacházením.
4. Zvažte všechny možné problémy, které mohou nastat, jako například náklady na kastraci feny, pokud to bude nezbytné.

Ozdravné programy

Kennel Club a britská veterinární asociace v současné době nabízí tři schémata psích ozdravných programů, jejichž cílem je zmapování, výzkum a vydávání doporučení pro jednotlivé chovatelské kluby, týkající se dědičných chorob u psů. Programy jsou zaměřeny zejména na dysplasii kyčelního kloubu, dysplasii loketního kloubu, dědičné onemocnění očí a dědičné choroby srdce.

V České republice zatím bohužel nedošlo k tomu, aby orgán nadřazený chovatelským klubům, tedy například ČMKU, pracoval na obdobném systému, nebo alespoň ve spolupráci s kluby vytvářel podobná schémata a konzultoval s jednotlivými kluby pravidla chovu v souvislosti se zdravím, zejména v oblasti dědičných chorob.

Co znamená vlastnictví psa

Jedinou cestou tedy je kontaktovat jednotlivé kluby a zjistit si, zda mají ozdravné programy tohoto typu.

V České republice je ze zákona povinnost majitele psa přihlásit ho od tří měsíců jeho věku, nebo do patnácti dnů od jeho koupě na příslušném úřadu. Pes musí být na veřejnosti označen evidenční známkou (a to i v autě). V mnoha obcích České republiky dále platí místní vyhláškou daná povinnost označit psa čipem.

Pes musí být pravidelně očkovan proti vzteklině, popřípadě proti dalším infekčním chorobám.

Pes musí být řádně vycvičen a jeho chování či projevy nesmí být v rozporu s místními vyhláškami či dokonce zákonem. Při výcviku psa a při jeho začlenění do lidské společnosti vám pomůže program „Pes dobrý spoluobčan“.

- Pamatujte si - vycvičený pes je šťastný pes!
- Mějte svého psa pod kontrolou za všech okolností.
- Naučte svého psa správnému chování a poslušnosti na veřejných místech, zejména v blízkosti frekventovaných komunikací.
- Vždy po svém psovi uklízejte.
- Na frekventovaných místech mějte svého psa při chůzi na krátkém vodítku.
- Respektujte zákony a místní vyhlášky.
- Dopřejte svému psovi správnou míru cvičení a her.
- Krmte svého psa vyrovnanou a výživnou stravou splňující jeho nutriční nároky a nezapomeňte že pes musí mít stálý přístup k pitné vodě.
- Udržujte svého psa v čistotě a pravidelně ho upravujte.
- Zaregistrovat svého psa u místního veterináře, chodte s ním na pravidelné vakcinace a základní zdravotní prohlídky.
- Zvažte uzavření veterinárního pojištění na pokrytí nepředvídaných zranění nebo chorob.
- Pravidelně psa odčervujte, nebo nechte provést kontrolu na výskyt červů a tasemnic.
- Zvažte uzavření pojistky pro případ, že váš pes způsobí škodu nebo nehodu. • Respektujte názory druhých.
- Nikdy nedopustte aby byl váš pes na obtíž ostatním v okolí vašeho domova.
- Nedovolte, aby váš pes znečišťoval chodníky, parky a veřejná místa.
- Nenechávejte svého psa bez dozoru s malým dítětem.
- Nedovolte, aby váš pes obtěžoval kolemjdoucí na ulici.
- Neberte si psa do prodejen potravin nebo na místa, kde není povolen vstup psům.
- Nedovolte, aby váš pes honil hospodářská zvířata nebo volně žijící živočichy. • Nenechávejte svého psa po dlouhou dobu samotného, psi se cítí osamělí, stejně jako lidé.
- Nedovolte, aby se váš pes toulal po ulicích, nebo v přírodě bez dozoru.
- Nerozmazlujte svého psa, psi jsou pak stejní, jako rozmazlené děti.
- Nenechávejte svého psa bez dozoru ve vozidle.

Ocenění „Pes dobrý spoluobčan

Dobrý trénink je neocenitelný a pomáhá majitelům získat větší kontrolu nad jejich psem. Cavalier King Charles Spaniel klub Čech Moravy a Slezska po vzoru anglického Kennel Club pro vás připravil program Pes dobrý spoluobčan, který je určen na pomoc majitelům při výcviku jejich psů k poslušnosti a ke zvládnání každodenních situací. Tento program není konkurenční, tedy nejedná se o závody, nebo soutěž a je zaměřen na všechny psy: mladé, staré, s průkazem původu i křížence.

Vzhledem k tomu, že v České republice nejsou žádná specializovaná školicí střediska zaměřená na tento program, zůstává výcvik psů na majitelích. Klub pořádá pouze zkoušky a uděluje tři úrovně ocenění - Bronzové, Stříbrné a Zlaté. Veškeré potřebné dokumenty jsou zdarma ke stažení na stránkách klubu www.cavalierclub.cz, nebo na stránkách United Cavaliers Society www.cavaliersociety.cz

- Bronzové ocenění
- Stříbrné ocenění
- Zlaté ocenění
- Psí kodex
- Odpovědnost a péče

Pokud nezvládnete praktickou přípravu sami, je možné využít nějakého základního výcvikového programu poslušnosti, který je nabízen většinou psích škol.

V případě, že se rozhodnete absolvovat zkoušku, kontaktujte nás na následujících adresách, kde se dozvíte termíny a další podrobnosti:

Libor Král: libork@icloud.com

Michaela Čermáková: zlaty.kavalir@seznam.cz

